

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–листопаді 2016 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 листопада 2016р. становила 1036,9 тис. осіб. За січень–жовтень 2016р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 8016 осіб.

Порівняно із січнем–жовтнем 2015р. обсяг природного скорочення зменшився на 189 осіб.

Упродовж січня–жовтня 2016р. народилося 7126 малюків. Кількість померлих склала 15834 особи.

РИНОК ПРАЦІ

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець листопада 2016р. становила 10,7 тис. осіб. Допомогу з безробіття отримували 78,3% осіб, які мали статус безробітного.

Із загальної кількості безробітних більше половини (56,9%) становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області порівняно з жовтнем 2016р. не змінився й на кінець листопада 2016р. становив 1,7% населення працездатного віку. Цей показник був вищим серед населення сільської місцевості (1,9%) порівняно з жителями міських поселень (1,6%).

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, упродовж листопада 2016р. зменшилася на 12,9% й на кінець місяця становила 1,1 тис.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу на кінець листопада 2016р. спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (22,1% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,4%).

Навантаження зареєстрованих безробітних збільшилося й на кінець листопада 2016р. становило 10 осіб на одне вільне робоче місце (вакантну посаду).

За сприяння державної служби зайнятості в січні–листопаді 2016р. було **працевлаштовано** 12,7 тис. осіб, або кожен третій громадянин, який мав статус безробітного в цьому періоді.

Серед зареєстрованих безробітних, які отримали роботу в листопаді 2016р., 55,3% становили жінки, 36,3% – молодь у віці до 35 років.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували **допомогу у зв'язку з безробіттям** упродовж листопада 2016р., становила 8,4 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття складав 1775 грн, що на 22,4%

вище законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1450 грн).

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–жовтні 2016р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–жовтнем 2015р. зросла на 21,7% й становила 3906 грн.

Серед більш оплачуваних були працівники добувної промисловості й розроблення кар'єрів, виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення, виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, сфери інформації та телекомунікацій, зайняті у виготовленні виробів із деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності, фінансової та страхової діяльності, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де нарахування в 1,8–1,3 раза перевищили середній показник в області. Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників підприємств поштової та кур'єрської діяльності, виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин та устаткування був значно нижчим і не перевищував 56,9% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–жовтні 2016р. порівняно з відповідним періодом 2015р. становив 107%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–жовтня 2016р. зросла на 2,9 млн.грн (на 15,1%) та на 1 листопада 2016р. становила 21,9 млн.грн. Сума боргу складає 2,7% від фонду оплати праці, нарахованого за жовтень 2016р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 9,8 млн.грн. Їхні розміри зменшилися впродовж січня–жовтня 2016 року на 1,5 млн.грн (на 13,3%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості 5,7 млн.грн (58% загальної суми), будівництві – 1,6 млн.грн (15,9%), транспорті, складському господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності – 1 млн.грн (9,8%).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, зменшилася впродовж січня–жовтня 2016р. на 20,9% й на 1 листопада 2016р. становила 1,6 тис. осіб (0,9% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області). Більшість із них була в промисловості (47,2%).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 6024 гривні, що на 47,7% більше від середньої заробітної плати, нарахованої за жовтень 2016р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–жовтні 2016р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** призначено 239,6 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 162,8 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 76,8 тис. домогосподарств.

Загальна сума призначених субсидій становила 136,2 млн.грн (у міських поселеннях – 95,4 млн.грн, у сільській місцевості – 40,8 млн.грн).

Середній розмір допомоги, призначеної одному домогосподарству в жовтні 2016р., становив 520,4 грн.

Крім того, 41,8 тис. домогосподарств було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** (у міських поселеннях – 7,1 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 34,7 тис. домогосподарств). Середній розмір субсидії цього виду, призначеної в жовтні 2016р., становив 2060,3 грн на одне домогосподарство.

У січні–жовтні 2016р. **населення області сплатило за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 821,9 млн.грн (118,9% нарахованих сум).

ПРАВОПОРУШЕННЯ

За повідомленням прокуратури, у січні–листопаді 2016р. обліковано 15861 кримінальне правопорушення. Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 41% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 67,6% становили злочини проти власності, 11,6% – проти життя та здоров'я особи, 3,9% – проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,2% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 2,7% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,0% – у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 1,7% – злочини проти правосуддя, по 1,3% – злочини у сфері господарської діяльності та злочини проти громадської безпеки, 1,2% – злочини проти довкілля, 1% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Протягом січня–листопада 2016р. обліковано очевидних умисних убивств та замахів на вбивство – 34, умисних тяжких тілесних ушкоджень – 55, згвалтувань і замахів на згвалтування – 9.

Кількість випадків крадіжок становила 9021, шахрайства – 838, грабежів – 309, розбоїв – 50, хабарництва – 36.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–листопаді 2016р. становила 10165 осіб, із числа яких 4069 – жінки, 881 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 110 – неповнолітні у віці 14–17 років та 60 – діти у віці

до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (більше двох третин) – від крадіжок та грабежів, серед яких 40,1% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждали 329 осіб.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 162 особи, кожна друга – унаслідок дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних зі злочинами; 21,6% було умисно вбито; 9,3% загинуло в результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Виявлено 2200 осіб, які вчинили злочини, із них 270 жінок (12,3%), 56 неповнолітніх у віці 14–17 років (2,5%). У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 27,2% раніше вже ставали на злочинний шлях (з них 72,2% мали незняту або непогашену судимість), 19,3% знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, 9% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 58,7%, безробітних – 13,8%.

ЦІНИ І ТАРИФИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–листопаді 2016р. в області становив 111,8%, в Україні –111,4%.

На загальний показник інфляції в області суттєво вплинуло зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива в цілому на 50,2% за рахунок подорожчання опалення на 97,4%, гарячої води – на 75,4%, квартирної плати – на 70,9%, електроенергії – на 60%, каналізації – на 52,3%, водопостачання – на 49,5%, природного газу – на 45,8%.

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої в цілому зросли на 2,5%. Найбільше (на 26,4%) подорожчало масло, на 11,3–19,3% – олія соняшникова, сири, кисломолочна продукція та молоко; на 3,3–6,7% – риба та продукти з риби, макаронні вироби, хліб, продукти переробки зернових, м'ясо та м'ясопродукти. Водночас овочі подешевшали на 37,2%, сало – на 16,5%, яйця – на 10,5%, фрукти – на 7,9%, цукор – на 5,9%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 12,3%. Ціни на транспорт підвищилися на 9,2%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

За підсумками січня–листопада 2016р. порівняно із січнем–листопадом 2015р. випуск промислової продукції зріс на 7,1%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 80,5%, а в **переробній промисловості** – 114,8%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–

листопадом 2015р. зріс на 21,4%. При цьому зросло виробництво свіжого чи охолодженого м'яса великої рогатої худоби (на 43,1%), соняшникової нерафінованої олії та її фракцій (крім хімічно модифікованих) (на 20,5%), рідкого обробленого молока (на 18,3%), круп (на 15,6%), свіжого чи охолодженого м'яса свиней (на 11,6%), ковбасних виробів (на 2,2%).

Водночас спостерігалось зменшення випуску йогуртів та інших ферментованих чи сквашених молока та вершків (на 7,9%), борошна (на 14,3%), хліба та хлібобулочних виробів, нетривалого зберігання (на 15,9%), вершкового масла (на 21,2%), жирних сирів (на 26,2%).

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів порівняно із січнем–листопадом 2015р. випуск промислової продукції зріс на 18,5%. Більше вироблено вовняних тканин, постільних речей, взуття.

На підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності випуск промислової продукції склав 88,3%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 116,1%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 96,6%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 128,9%, у машинобудуванні – 121,4%.

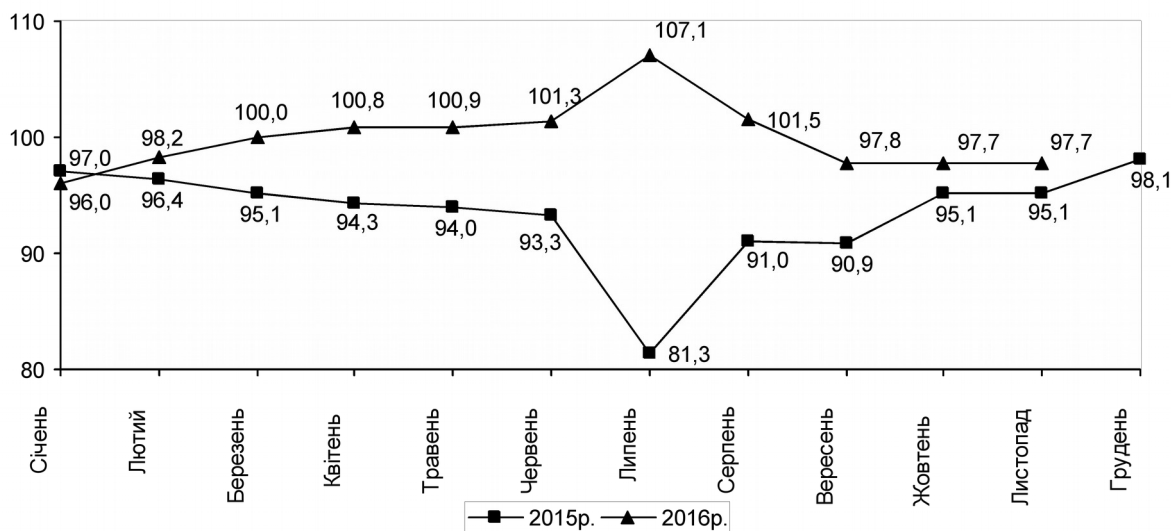
Серед окремих видів продукції більше вироблено деревини, уздовж розпиляної чи розколотої, блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва, вогнегасників, пожежних машин; менше – шпалер, цегли невогнетривкої керамічної будівельної, елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, верстатів для оброблення деревини.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря в січні–листопаді 2016р. порівняно із січнем–листопадом 2015р. промислове виробництво зросло на 10,1%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва в січні–листопаді 2016р. в усіх категоріях господарств, за розрахунками, становив 97,7% до січня–листопада 2015р. У сільськогосподарських підприємствах він був 101,7%, а в господарствах населення – 91,1%.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва
(у % до відповідного періоду попереднього року,
наростаючим підсумком)

Індекс обсягу виробництва продукції **рослинництва** за січень–листопад 2016р. порівняно з відповідним періодом 2015р. становив 97%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 101,4%, господарствах населення – 87,7%.

Станом на 1 грудня 2016р. господарствами всіх категорій під урожай 2017р. посіяно 253,6 тис.га **озимих на зерно та зелений корм** (на 6,3% більше, ніж рік тому), у т.ч. зернових культур на зерно – 222,7 тис.га (на 1,6% менше), ріпаку – 29,4 тис.га (у 2,9 раза більше). Частка сільськогосподарських підприємств становить 91,5% посіву всіх озимих.

У структурі посівів озимих зернових на зерно пшениці належить 86,3%, житу – 13,4%, ячменю – 0,3%.

Індекс виробництва продукції **тваринництва** за січень–листопад 2016р. до січня–листопада 2015р. становив 99,9%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 103,4%, господарствах населення – 97,4%.

Господарствами всіх категорій у січні–листопаді 2016р. реалізовані на забій 55,7 тис.т **худоби та птиці** (у живій масі), що на 3,7% більше, ніж у січні–листопаді 2015р., вироблені 508,3 тис.т **молока** (на 0,7% менше) та 282,5 млн.шт **яєць** (на 1,2% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 51,2%, молока – 58,6%, яєць – 80%.

За розрахунками, на 1 грудня 2016р. **загальна кількість** великої рогатої худоби налічувала 209,7 тис. голів (на 2,6% менше 1 грудня 2015р.), у т.ч. корів – 113,7 тис. (на 3,4% менше); свиней – 192,8 тис. (на 1,0% менше), овець і кіз – 42,8 тис. (на 1,2% менше), птиці всіх видів – 3720,3 тис. голів (на 1,2% менше).

У господарствах населення утримувалося 43,8% великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 58,7%), 44,5% – свиней, 92,8% – овець і кіз та 93,3% птиці від загальної кількості в області.

На 1 грудня 2016р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, були в наявності 1740,2 тис.т зерна (на 8,6% менше проти 1 грудня 2015р.), у т.ч. 272,5 тис.т пшениці, 1315,7 тис.т кукурудзи, 60,2 тис.т ячменю, 35,6 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалось 230,8 тис.т (на 34% більше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні–листопаді 2016р. підприємства області виконали будівельних робіт на суму 520,1 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–листопаді 2016р. становив 101,2% проти січня–листопада 2015р. Будівництво будівель збільшилося на 8,9%, у т.ч. нежитлових будівель – в 1,7 раза. Будівництво інженерних споруд зменшилося на 21,2%, житлових будівель – на 22,6%.

Нове будівництво, реконструкція, розширення та технічне переоснащення склали 78,2% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 13% та 8,8% відповідно.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–жовтні 2016р. експорт товарів становив 322,3 млн.дол. США, імпорт – 404,9 млн.дол. США. Порівняно із січнем–жовтнем 2015р. експорт зменшився на 28,2%, імпорт збільшився на 24,2%. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 82,6 млн.дол. США (у січні–жовтні 2015р. позитивне – 122,9 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами 129 країн світу (з них 28 країн ЄС).

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 93,5 млн.дол. США, або 29% від загального обсягу експорту товарів (у січні–жовтні 2015р. – 139,5 млн.дол. США, або 31,1%), та зменшився проти січня–жовтня 2015р. на 46 млн.дол., або на 33%.

Серед країн ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Румунії, Польщі, Нідерландів, Італії, Франції та Іспанії. Серед інших країн найбільше екпортувалися товари до Російської Федерації, Туреччини, Білорусі, Єгипту, Грузії, Молдови, Азербайджану, Китаю та Казахстану.

Порівняно із січнем–жовтнем 2015р. збільшився експорт товарів до Грузії (на 36,2%), Китаю (на 15%), Білорусі (на 4%), Азербайджану (на 3,3%), Румунії (на 0,2%); зменшився – до Нідерландів (у 3 рази), Єгипту (у 2,3 рази), Італії (на 38,1%), Молдови (на 17,4%), Туреччини (на 15,5%), Російської Федерації (на 7,3%), Польщі (на 2,1%), Казахстану (на 1,1%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–жовтнем 2015р. збільшилася частка готових харчових продуктів, паперу та картону,

деревини та виробів із неї, взуття, текстильних матеріалів та текстильних виробів, насіння і плодів олійних рослин, молока та молочних продуктів. Натомість зменшилася частка зернових культур.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 155,6 млн.дол. США, або 38,4% загального обсягу (у січні–жовні 2015р. – 129,5 млн.дол., або 39,7%), та збільшився проти січня–жовтня 2015р. на 26,1 млн.дол., або на 20,2%.

Найвагоміші імпорتنі поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися з Німеччини, Італії, Великої Британії, Польщі та Нідерландів.

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі надходження були з Білорусі, Російської Федерації, Бразилії, Китаю, Туреччини та Індії.

Порівняно із січнем–жовтнем 2015р. збільшилися поставки з Туреччини (в 1,8 раза), Бразилії (на 42%), Великої Британії (на 31,9%), Італії (на 29,5%), Нідерландів (на 24,1%), Білорусі (на 22,2%), Німеччини (на 21%), Польщі (на 15,8%), Російської Федерації (на 7,9%), Китаю (на 7,3%); зменшилися – з Індії (на 2,4%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка готових харчових продуктів, продукції хімічної та пов'язаних із нею галузей промисловості, котлів, машин. Зменшилася частка текстильних матеріалів та текстильних виробів, мінеральних продуктів, полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них, паперу та картону, недорогоцінних металів та виробів із них.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібною торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) у січні–листопаді 2016р. становив 21732,3 млн.грн, що на 2% більше обсягу січня–листопада 2015р.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснювали діяльність із роздрібною торгівлі, у січні–листопаді 2016р. становив 8770,3 млн.грн, що в порівнянних цінах на 1,2% більше обсягу січня–листопада 2015р.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У січні–вересні 2016р. підприємства та організації області за рахунок усіх джерел фінансування освоїли 2992,3 млн.грн капітальних інвестицій, що в порівнянних цінах на 40,2% більше обсягу капітальних інвестицій у січні–вересні 2015р.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (99,6% загального обсягу) спрямовано в матеріальні активи.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких

освоєно 80,6% інвестицій. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно 7,2% капітальних інвестицій, кредити банків та інші позики становили 7,8%, кошти населення на будівництво житла – 4,2%.

У структурі капітальних інвестицій за видами економічної діяльності в січні–вересні 2016р. переважало сільське, лісове та рибне господарство – 43,2% загального обсягу, на промисловість припадало 34,3%, на будівництво – 9,7%.

Частка освоєних капітальних інвестицій підприємствами оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів склала 2,7%, підприємствами транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 1,4%.

Капітальні інвестиції в житлове будівництво становили 277,5 млн.грн (9,3% від загального обсягу), що склало 65,4% рівня січня–вересня 2015р.

ТРАНСПОРТ

У січні–листопаді 2016р. вантажооборот підприємств автомобільного транспорту становив 657,8 млн.ткм, що на 60,3% більше від обсягу січня–листопада 2015р. Підприємствами автомобільного транспорту **перевезено** 1323,6 тис.т **вантажів**, що на 38,4% більше, ніж у січні–листопаді 2015р.

У січні–листопаді 2016р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 721,4 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 77,7 млн. пасажирів, що становить, відповідно, 97,7% та 97,8% від обсягу січня–листопада 2015р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 43,2 млн. пасажирів, що на 2,3% менше від обсягів перевезень пасажирів у січні–листопаді 2015р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 2,8%.

Міським електротранспортом перевезено 34,5 млн. пасажирів, що становить 98% рівня січня–листопада 2015р.

Послугами річкового транспорту в січні–листопаді 2016р. скористалися 19,9 тис. пасажирів, що на 25,9% більше, ніж у січні–листопаді 2015р. Обсяг виконаного пасажирообороту зріс на 31,4% й становив 0,3 млн.пас.км.

Головне управління статистики
у Чернігівській області